

Gemeente Amsterdam
Bureau Onderzoek en Statistiek

Fietsergernissen

Omnibus 91

In opdracht van: dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer

Projectnummer: 13068

Jessica Greven

Willem Bosveld

Bezoekadres: Oudezijds Voorburgwal 300 Telefoon 020 251 0462

Postbus 658, 1000 AR Amsterdam

www.os.amsterdam.nl

j.greven@os.amsterdam.nl

Amsterdam, december 2013

Inhoud

Inleiding	5
1 Resultaten	7
1.1 Driekwart van de Amsterdammers fietst	7
1.2 Ruim zeven van de tien vinden het prettig om in de stad te fietsen	8
1.3 Ergernissen top 3 bij fietsers: slecht opletten, door rood rijden en tegen het verkeer in fietsen	8
1.4 Ergernissen top 3 bij niet-fietsers: door rood, over de stoep of zonder licht rijden	9
1.5 Groot deel rijdt zelf wel eens door rood, over de stoep, of tegen het verkeer in	9
1.6 Veel ergernis over scooters en brommers	10
Bijlage Open antwoorden	13

Inleiding

Dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer wil graag weten of Amsterdammers zich aan het verkeersgedrag van fietsers in de stad ergeren: aan welk gedrag ergeren ze zich, maken ze zich zelf wel eens schuldig aan zulk fietsgedrag en aan welke weggebruikers storen Amsterdammers zich het meest?

Om antwoord op deze vragen te krijgen legde Onderzoek en Statistiek (O+S) eind oktober vragen voor aan ongeveer 800 willekeurige Amsterdammers. Een deel werd telefonisch benaderd en een deel vulde de vragenlijst online in. Het onderzoek maakte deel uit van de 91e Omnibus.

De resultaten van het onderzoek worden in dit rapport besproken.

1 Resultaten

1.1 Driekwart van de Amsterdammers fietst

Bijna de helft van de 796 ondervraagde Amsterdammers fietst vrijwel *dagelijks*, een vijfde doet dat *één of enkele keren per week* en 7% stapt *één of enkele keren per maand* op de fiets. Een kwart fietst zelden of nooit. 55-plussers zijn hierbij oververtegenwoordigd: van hen fiets 35% zelden of nooit, terwijl dat aandeel bij jongeren op 8% ligt. Jongeren fietsen het vaakst van allemaal.

Tabel 1.1.1 Fietst u wel eens in Amsterdam? (n=796, procenten)

	16-34	35-54	55-plus	totaal
ja, (vrijwel) dagelijks	65	52	35	48
één of enkele keren per week	20	19	22	20
één of enkele keren per maand	7	7	8	7
zelden of nooit	8	22	35	25
totaal	100	100	100	100
n=	167	314	315	796

De meest genoemde reden om niet te fietsen is dat men te oud is of men heeft last van lichamelijke gebreken: 21% van de mensen die een enkele keer per maand of zelden tot nooit fietsen geeft deze reden op. Bij 55-plussers bedraagt dit aandeel 31%. Daarnaast heeft 17% geen fiets, eentiende voelt zich niet (meer) veilig op de fiets. Andere oorzaken om niet te fietsen worden minder vaak genoemd. Nogal wat mensen geven aan dat ze liever lopen, ze pakken de auto of gaan met het openbaar vervoer (soms is dat handiger als hun bestemming verder weg is). Zie voor een volledig overzicht van de gegeven antwoorden de bijlage.

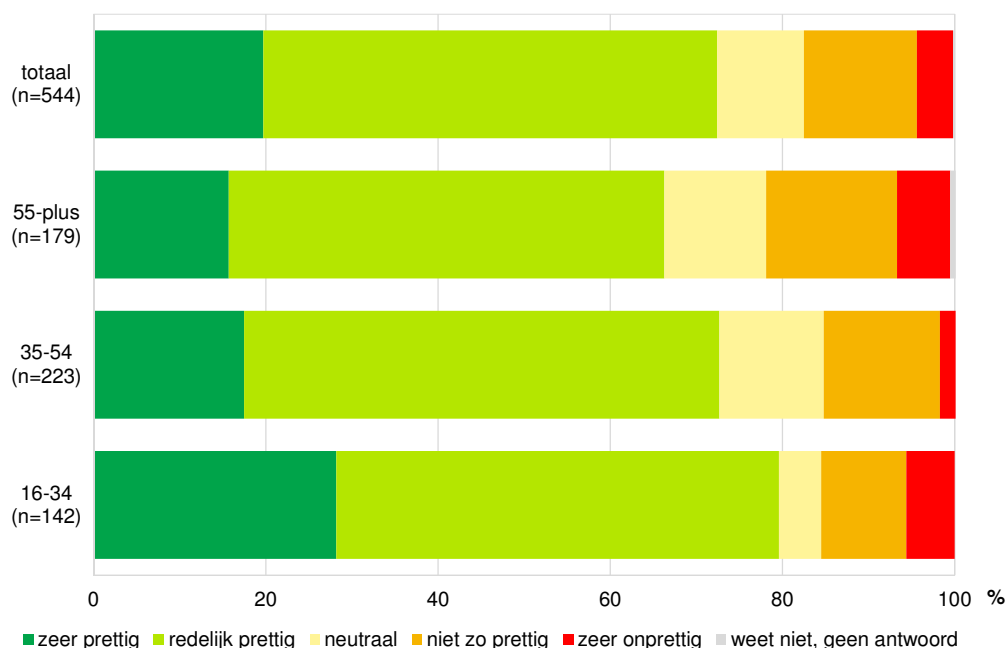
Tabel 1.1.2 Waarom fietst u weinig tot nooit? (n=254, procenten, meer antwoorden mogelijk)

	16-34	35-54	55-plus	totaal
ik ben te oud / heb last van lichamelijke gebreken	0	14	31	21
ik heb geen fiets	5	21	17	17
ik voel me niet (meer) veilig op de fiets	0	12	11	10
ik vind het te druk (geworden) in het verkeer	0	1	13	7
ik vind het te druk (geworden) op het fietspad	0	4	8	6
ik kan niet fietsen	12	5	3	5
ik heb een hekel aan fietsen	0	3	7	5
er zijn te weinig parkeerplekken voor m'n fiets	0	0	5	3
fiets is stuk / oud / kan niet op slot	0	0	3	2
ik vind het te druk (geworden) bij fietsenstallingen	0	0	2	1
anders, namelijk	88	56	28	44
n=	28	91	135	254

1.2 Ruim zeven van de tien vinden het prettig om in de stad te fietsen

Eenvijfde van de fietsende stadsbewoners vindt het *zeer prettig* om in Amsterdam te fietsen, ruim de helft bestempelt fietsen in de stad als *redelijk prettig*. Eentiende heeft een neutrale houding ten aanzien van het fietsen in Amsterdam en 18% vindt het *niet zo prettig of zeer onprettig*. Jongeren zijn iets positiever over fietsen in de stad dan 55-plussers (80% versus 66%).

Figuur 1.2.1 Hoe ervaart u fietsen in Amsterdam? (n=544, procenten)

1.3 Ergernissen top 3 bij fietsers: slecht opletten, door rood rijden en tegen het verkeer in fietsen

Bijna eenvijfde van de 544 ondervraagde *fietsende* Amsterdammers ergert zich niet aan het gedrag van andere fietsers (18%). De overige fietsers ergeren zich (in wisselende mate) wel aan een of andere vorm van het fietsgedrag van medefietsers. Mensen die de vragenlijst online hebben ingevuld konden kiezen uit een voorgelegde lijst met ergerlijke gedragingen. Degenen die telefonisch werden ondervraagd gaven spontaan antwoord. Beide groepen konden maximaal 3 antwoorden geven.

In de top 3 van ergerlijk gedrag staat het slecht opletten van fietsers in het verkeer (onder andere doordat ze bijvoorbeeld aan het bellen zijn, whatsappen of hun Facebook aan het bijwerken zijn): 31% van de fietsers ergert zich hieraan. Op nummer 2 staat, met 24%, het door rood rijden en een bijna even groot deel ergert zich aan tegen het verkeer in fietsen (23%).

1.4 Ergernissen top 3 bij niet-fietsers: door rood, over de stoep of zonder licht rijden

Van de 252 ondervraagde mensen die zelf niet of weinig fietsen, ergert 15% zich niet aan het verkeersgedrag van fietsers. Een klein deel heeft geen oordeel over het fietsgedrag van anderen omdat ze zelf geen verkeersdeelnemer meer zijn. De grootste ergernis bij de groep niet-fietsers is het door rood rijden: 45% ergert zich aan dit gedrag van fietsers. Op de tweede plaats staat het over de stoep fietsen (35%) en de derde grootste ergernis is het rijden zonder licht (25%, hoewel het geen richting aangeven daar vlak op volgt met 24%, evenals het niet opletten tijdens het fietsen met 23%.

Tabel 1.4.1 Ergert u zich wel eens aan het gedrag van (andere) fietsers, en zo ja, aan welk gedrag ergert u zich dan? (procenten, meer antwoorden mogelijk)

	fietst zelf	fietst weinig of niet
nvt (is geen verkeersdeelnemer meer)	-	5
nee	18	15
ja, aan fietsers die slecht opletten (bv door bellen/whatsappen/Facebooken)	31	23
ja, aan fietsers die door rood rijden	24	42
ja, aan fietsers die tegen het verkeer in fietsen	23	17
ja, aan fietsers die hun hand niet uitsteken / geen richting aangeven	19	24
ja, aan fietsers die over de stoep rijden	15	35
ja, aan fietsende toeristen	14	6
ja, aan fietsers die zonder licht rijden	12	26
ja, aan fietsers die naast elkaar rijden waardoor ik niet kan inhalen	12	5
ja, aan hardrijders (bv wielrenners of koeriers)	7	2
ja, aan mensen die hun oude fiets in het rek achterlaten	7	0
ja, aan mensen met een ligfiets of een bakfiets	6	2
ja, aan mensen die hun fiets niet netjes in het rek plaatsen	3	2
ja, aan mensen die hun oude fiets op straat achterlaten	3	1
ja, aan iets anders, namelijk ...	14	12
n=	544	252

1.5 Groot deel rijdt zelf wel eens door rood, over de stoep, of tegen het verkeer in

Zesendertig procent van de *fietsende* Amsterdammers maakt zich, volgens eigen zeggen, niet schuldig aan ergerlijk fietsgedrag. De rest doet dat op de één of andere manier wel. Ouderen houden zich het meest aan de verkeersregels. Mensen die de vragenlijst online invulden konden kiezen uit een voorgelegde lijst met ergerlijk fietsgedrag, de mensen die telefonisch benaderd werden antwoordden spontaan. De scores van de mensen die online met het onderzoek meededen zijn in het algemeen iets hoger, en benaderen volgens ons meer de werkelijkheid.

Meest genoemd is het door rood rijden: 32% van de fietsers doet dat wel eens, jongeren het vaakst. Eenvijfde rijdt wel eens over de stoep en 17% rijdt af en toe tegen het verkeer in.

Tabel 1.5.1 Maakt u zichzelf wel eens schuldig aan fietsgedrag wat een ander als ergerlijk zou kunnen bestempelen? (n=544, procenten, meer antwoorden mogelijk)

	16-34	35-54	55-plus	totaal
nee	26	30	52	36
ja, aan door rood rijden	41	34	24	32
ja, aan over de stoep rijden	22	20	16	19
ja, aan tegen het verkeer in fietsen	9	23	14	17
ja, aan fietsen zonder licht	15	11	7	11
ja, aan fietsen zonder hand uit te steken / geen richting aan te geven	7	11	10	10
ja, aan hardrijden	12	11	5	10
ja, ik plaats mijn fiets niet altijd netjes in het rek	9	9	5	8
ja, aan slecht opletten (bv door bellen/whatsappen/Facebooken)	8	5	2	5
ja, aan naast elkaar fietsen waardoor anderen er niet meer langs kunnen	8	3	2	4
ja, ik heb weleens een oude fiets in het rek of op straat achtergelaten	2	4	2	3
ja, aan iets anders, namelijk	13	5	3	6
n=	142	223	179	544

Mensen die zich zelf niet schuldig maken aan ergerlijk fietsgedrag ergeren zich niet vaker aan het fietsgedrag van andere fietsers.

1.6 Veel ergernis over scooters en brommers

Eentiende van alle ondervraagden ergert zich in het geheel niet aan andere weggebruikers. Ruim de helft ergert zich aan mensen op scooters of brommers, een kwart stoort zich aan fietsers¹. Vooral mensen die zelf niet fietsen ergeren zich aan deze groep weggebruikers.

Er treden nagenoeg geen verschillen van mening op tussen mensen uit de diverse leeftijdsgroepen, met uitzondering van de ergernis over taxi's: mensen onder de 55 jaar ergeren zich vaker aan deze weggebruikers en jongeren storen zich vaker dan anderen aan toeristen.

¹ Men kon maximaal twee antwoorden geven.

Tabel 1.6.1 Aan welke weggebruiker stoort u zich het meest? (procenten, meer antwoorden mogelijk)

	fietst zelf	fietst weinig of niet	totaal
ik stoort me niet of nauwelijks	8	15	11
niet van toepassing (bv geen verkeersdeelnemer meer)	0	6	2
scooters / brommers	56	45	52
fietzers	17	38	24
taxi's	19	11	17
automobilisten	12	17	14
toeristen	11	4	9
bakfietzers	5	2	4
voetgangers	3	3	3
vrachtwagens	3	1	3
racefietzers	2	2	2
fietstaxi's	2	0	2
trams/bussen openbaar vervoer	2	1	1
touringcars	1	0	1
ligfietzers	1	1	1
motorrijders	1	1	1
overig	4	2	3
n=	544	252	796

Bijlage Open antwoorden

Waarom fietst u weinig tot nooit?

- Afspraken kunnen niet op de fiets, te ver.
- Afstanden te groot
- Alleen als 't goed weer is
- Alles is dichtbij dus ik hoef niet te fietsen
- Alles met scooter of auto
- Als er nu een goede stalling bij mij in de buurt zou zijn.....
- Als nierdialysepatiënt kom ik weinig op straat
- Bang voor diefstal
- Ben bang dat hij gestolen wordt
- De afstanden die ik moet afleggen zijn te ver
- De auto is makkelijker, ik voel me flexibeler met de auto en openbaar vervoer.
- De fietspaden in Slotervaart zijn onduidelijk
- Drukke baan buiten de stad, weinig tijd.
- Fiets alleen bij lekker weer.
- Fiets is gestolen, ik doe verder alles te voet
- Fiets moet naar 't onderhoud
- Ga liever met de auto
- Ga lopen, gebruik OV of auto.
- Ga met het ov
- Ga met openbaar vervoer
- Geen prettige fiets
- Goede tram voor mijn huis
- Heb een auto
- Heb lichamelijke klachten waardoor het helaas steeds minder gaat
- Het hangt er vanaf.
- Het is makkelijker met het ov
- Het is niet meer zo vaak nodig (geen werk)
- Het is niet nodig.
- Hoef niet zo vaak in de stad te zijn
- Ik ben een wandelaar, en als ik de stad in ga ga ik met het openbaar vervoer.
- Ik ben veel met de auto onderweg.
- Ik ben verhuisd en de afstand is nu te groot.
- Ik doe veel met de auto.
- Ik fiets liever buiten de stad
- Ik ga altijd met de auto naar het werk omdat ik ook rond rij met de auto voor mijn werk.
- Ik ga met de auto
- Ik gebruik andere vervoersmiddelen
- Ik heb een auto
- Ik heb een auto.
- Ik heb een bedrijfsauto

- Ik heb een fiets
- Ik heb een kleine baby, dus het is moeilijk om een kleine baby te fietsen.
- Ik heb geen tijd
- Ik heb me leven lang gefietst en ik vind het nu wel mooi geweest.
- Ik heb nooit goed kunnen fietsen
- Ik kan lopen
- Ik kan niet alleen fietsen in verband met mn slechtiendheid.
- Ik kom er weinig
- Ik leg de meeste afstanden wandelend af
- Ik loop de kleine stukken
- Ik loop graag en ik vind het openbaar vervoer prima
- Ik loop graag en neem vaak de scooter
- Ik loop liever.
- Ik moet gebruik van OV
- Ik reis veel met ov.
- Ik verplaats mij op een manier dat is makkelijker ivm de afstand..
- Ik vind het heerlijk om met de bus te reizen of te lopen.
- Ik wandel liever.
- Ik werk buiten de stad
- Ik wil de fiets niet onbeheerd achter laten in Amsterdam
- Ik woon behoorlijk ver van de stad
- Ik woon heel ver weg.
- Ik woon te ver bij mijn werk vandaan om erheen fietsen.
- Ik woon te ver van m'n werk om te fietsen
- In een rolstoel
- Kan niet veel fietsen ivb met knieën
- Kosten voor ov of auto worden vergoed.
- Loop liever
- Meestal te voet
- Meeste dingen zijn op loopafstand, woon op gunstige voor OV
- Mijn vrouw fietst niet, anders had ik ook meer gefietst.
- Mooi weer fietser
- Niet zoveel tijd om te fietsen.
- Omdat de auto vaker beter uitkomt
- Omdat ik een auto heb. Als het regent ga ik liever met de auto.
- Onzeker
- Pak liever de auto
- Reis met het ov.
- Scooter
- Soms is het koud
- Te gevaarlijk
- Te gevaarlijk.
- Te veel toeristen op de fiets
- Veel plekken waar ik heen moet zijn op loopafstand
- Wandelen door de stad vind ik fijn/
- Weinig tijd om te fietsen.
- Werk buiten Amsterdam
- Werk veelal buiten Amsterdam

- Woon centraal dus kan het openbaar vervoer pakken
- Woon in het centrum
- Woon in IJburg, werk in buitenland en mijn fietsen zijn in opslag
- Ziekte verhindert veilig fietsen

Ergert u zich weleens aan het gedrag van andere fietsers, en zo ja, aan welk gedrag ergert u zich dan? **Fietsers**

- Aan alle bovengenoemde punten tegelijk
- Aan alle fietsers die ' breed' fietsen: baboe fietsen, kisten op de fiets, grote zijtassen, plastic bakken etc etc. Grote ergernis. Fietspaden zijn daarop niet gemaakt, te smal
- Aan fietsers die geen voorrang geven en fietsers die niet voor voetgangers op zebrapaden niet stoppen. En voor automobilisten die door rood rijden.
- Aan scooters en brommers op het fietspad
- Afsnijden, niet aan de regels houden
- Agressie: schelden, afsnijden
- Agressief fietsgedrag.
- Alle bovenstaande antwoorden m.u.v. Ligfietsen, mar de bakfietsen terreur is gigantisch
- Als het rood is, dat ze voordringen en voor je gaan wachten.
- Als ik 's-avond in auto rij, dan aan fietsers zonder licht
- Als mensen aan het bellen zijn.
- Als mensen midden op de weg stil gaan staan en aso rijgedrag.
- Bellen op de fiets
- Brommers en scooters en auto's op fietspaden
- Brommers/ scooters
- De agressie en irritatie in het verkeer.
- Die voorbij het stoplicht fietsen en daar wachten tot ze kunnen oversteken. Ze zien dan niet wanneer het licht groen wordt en blokkeren dan de doorstroom
- Elkaar geen ruimte gunnen. Met de pont is echt te druk.
- Er zijn te weinig fietspaden.
- Fietsen die kris kras op de stoep geparkeerd staan waardoor een rolstoel er niet langs kan
- Fietsers die aan de bus geen voorrang verlenen
- Fietsers die afsnijden.
- Fietsers die de aanwijzingen niet volgen van verkeersregelaars.
- Fietsers die geen voorrang verlenen
- Fietsers die kruispunten schuin oversteken en daarbij niet goed opletten en zorgen voor frontale botsingen met fietsers die zich wel aan de regels houden
- Fietsers die niet rechts op het fietspad fietsen
- Fietsers die ongeduldig zijn en fietsers die niet tolerant zijn tegenover minder snel fietsende kinderen.
- Fietsers die oordopjes inhebben.
- Fietsers die over zebrapaden fietsen.
- Fietsers die voetgangers op het zebrapad niet voor laten.
- Fietsers hebben altijd gelijk. Ze hebben alle rechten.
- Fietsers houden geen rekening met automobilisten.

- Fietsers houden weinig rekening met ander verkeer.
- Fietsers van rechts die geen voorrang verlenen als jij op voorrangsweg fietst
- Fietstaxi's
- Fietstaxi's
- Geen rekening houden met andere verkeersdeelnemers
- Geen rekening houden met een ander
- Geen voorrang geven en afsnijden.
- Geen voorrang verlenen (bij rood licht)
- Geen voorrang verlenen bij zebrapad
- Gewoon gevaarlijk
- Honden mogen niet meer los in het park, maar fietsers vormen een gevaar. Mensen van handhaving doen er niets aan.
- Inhalen terwijl t niet kan
- Inhalen van alle kanten en bellen tijdens het fietsen
- Ja, dat ze denken dat ze altijd voorrang hebben
- Korte lontjes
- Langzaam fietsen.
- Links fietsen zodat ik niet kan inhalen
- Luxe fietsers die op een fietspad fietsen (mini elektrisch wagen).
- Medefietsers die mij achterop hebben gereden terwijl ik stil stond voor een zebrapad.
- Mensen denken maar dat iedereen hun voorrang verleend.
- Mensen die je uitschelden.
- Mensen die met een te grote groep naast elkaar fietsen
- Mensen die niet goed kunnen fietsen
- Mensen die overal doorheen proberen te fietsen
- Mensen die telefoneren tijdens het fietsen
- Mensen die voor je gaan staan voor een rood stoplicht, zodat ze het licht niet zien, en dan niet optrekken als het groen is, omdat ze het licht niet zien
- Mensen met koptelefoon die niet aan het opletten zijn
- Niet aan de regels houden; eigen rechter spelen.
- Niet aan regels houden
- Niet opletten
- Niet opletten bij het oversteken van kruisingen.
- Niet stoppen op zebrapad
- Niet stoppen voor zebrapaden
- Onbeschoft gedrag/asociaal gedrag (ook in woorden)
- Ongeduld van andere fietsers
- Ongeduldige fietsers, en je niet houden aan de verkeersregels
- Rechts inhalen
- Schelden en beledigingen in het verkeer, ook naar toeristen, het is walgelijk
- Scheldende fietsers
- Scholieren op een fiets.
- Scooters die hardrijdend en asociaal inhalend op het fietspad zijn
- Scooters op fietspad
- Scooters op het fietspad
- Scooters op het fietspad
- Scooters, auto's die geen richting aangeven

- Scooters/ bromfietzers
- Slechte Onderhoudende Fiets Paden.
- Soms, maar dan realiseer ik mij snel dat ik zelf ook een fietser ben :-)
- Taxifietzen
- Telefoneren tijdens fietsen
- Toeristen die niet kunnen fietsen
- Totaal niet aan de regels houden
- Voorrang nemen.
- Vorige vraag was weer zo'n 'fuikvraag'
- Weet niet.
- Ze stoppen niet.
- Zebrapaden negeren ; fietsen diagonaal over kruispunten
- Zomaar afslaan

Ergert u zich weleens aan het gedrag van andere fietsers, en zo ja, aan welk gedrag ergert u zich dan? Niet-fietsers

- Aan alle bovenstaande, vooral op trottoir fietsen
- Aan de verkeerde kant fietsen.
- Aan vrouwen met kinderen op de fiets.
- Als ze niet opletten
- Asociaal rijgedrag.
- Asociaal, niet aan de regels houden
- Asociaal gedrag van fietsers, te snel, andere fietsers uitschelden, scooters op de fietspad
- Brutaliteit
- Die een straat inrijden waar ze niet in mogen rijden.
- Fietsen in voetgangersgebied.
- Fietsers die altijd voorrang nemen.
- Fietsers die kriskras overal doorheen willen.
- Fietsers die van links komen en voorrang nemen
- Fietsers hebben blijkbaar eigen regels
- Fietsers lappen alle regels voor veilig verkeer aan hun laars.
- Fietsers voorrang verlenen aan auto's
- Fietsers zijn een plaag, alleen op de wereld
- Geen bel op de fiets
- Gewone fietsers die (te) snel rijden
- Hufteig gedrag.
- Mensen die met oordopjes in fietsen. En mensen die met meer mensen naast elkaar fietsen.
- Mensen die op de fiets met hun mobiel bezig zijn
- Met een koptelefoon op fietsen.
- Niet goed kijken
- Niet opletten
- Niet stoppen bij een zebrapad
- Niet stoppen voor zebra, ook heel brutaal.
- Te hard rijden.
- Te krap passeren
- Uit een zijstraat fietsen zonder te kijken

- Weinig fietsers die zich ook maar iets aantrekken van welke regels dan ook of andere verkeersdeelnemers. Ieder voor zich.
- Ze bellen terwijl ze zelf in de weg rijden.
- Ze houden zich de voorrangregels.
- Ze kijken helemaal niet om zich heen. Ze denken dat ze koningen zijn.

Maakt u zich zelf wel eens schuldig aan fietsgedrag wat een ander als ergerlijk zou kunnen bestempelen?

- Afsnijden en snel inhalen
- Alleen op zondagochtend half zes als er geen enkel verkeer rijdt bv in asd zo blijf ik echt niet voor een rood licht staan. Alert zijn, goed om je heen kijken en dan gaan!
- Alles
- Assertieve rijstijl.
- Beetje snel ergens doorheen fietsen
- Een fiets voor de deur neerzetten.
- Geen consequente lijn houden
- Gevaarlijk inhalen
- Iets te vroeg voorsorteren.
- Ik bel heel vaak.
- Ik erger me vooral aan de lieden die dergelijke hermetische enquêtes samenstellen
- Ik heb een transportfiets die niet altijd netjes in het rek past
- Ik heb kinderen dus ik geef meestal t goede voorbeeld
- Ik hou me aan de regels
- Ik houd ook niet altijd rekening met automobilisten.
- Ik kan niet zeggen dat ik nooit iets verkeerd doe, maar ik kan nu niet zo 123 iets opnoemen.
- Inhaal gedrag
- Inhalen, en andere dingen onbewust.
- Niet opletten bij voetgangers
- Ongetwijfeld doe ik ook wel eens zoiets. Maar let er wel actief op me netjes te gedragen.
- Onoplettendheid
- Relatief te langzaam rijden
- Snel/assertief fietsen
- Stilstaan voor een rood verkeerslicht
- Stoppen voor rood licht, andere fietsers voelen zich soms gehinderd
- Te langzaam fietsen
- Te snel
- Vast wel, maar ik kom er nu niet op.
- Weet ik niet
- Weet niet wat